

Informatienota

Datum vergadering : 26 september 2023
Registratienummer : GZDGWB/1124348
Portefeuillehouder : Jan de Geus
Bijlage(n) : ---
Onderwerp : actuele situatie nieuwkomers

Onderwerp

Actuele situatie Nieuwkomers

Kennisnemen van

Ten behoeve van een te voeren openbaar debat in de raadsclusus van oktober 2023 heeft het college de actuele situatie rond het programma Nieuwkomers voor u samengevat.

Inleiding

Op 20 juni 2023 heeft het college de gemeenteraad vertrouwelijk geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het programma Nieuwkomers. Het college heeft daar aangegeven het belangrijk te vinden dat de gemeenteraad zich uitspreekt over de uitgangspunten die het college hanteert.

Tijdens de bijeenkomst heeft de gemeenteraad aangegeven over dit onderwerp in oktober 2023 een openbaar debat te willen voeren.

Uitgangspunten

Het college stelt voor om de volgende uitgangspunten te hanteren:

- *we houden ons aan wettelijke taakstelling of verplichting (zoals een amvb of uitvoeringsrichtlijn)*
- *we organiseren de opvang kleinschalig*
- *we zorgen voor spreiding binnen de gemeente*
- *we voeren de opvang uit samen met de samenleving*
- *we voeren de vluchtelingenaanpak uit binnen bestaande budgetten en vergoedingen*
- *we werken optimaal samen over de invulling van de taakstelling en mogelijke uitwisseling van doelgroepen met regiogemeenten*
- *we hanteren daarbij een prioritering passend bij de gemeente West Betuwe:*
 1. Opvang voor ontheemden uit Oekraïne
 2. we ondersteunen andere gemeenten bij het realiseren en in stand houden van opvanglocaties
 3. het opvangen van een beperkte hoeveelheid extra statushouders

Prognose en realisatie opgaven

Ontheemden Oekraïne:

De opgave is 317 opvangplekken. Er zijn 397 opvangplekken gerealiseerd en op 1 januari 2024 verwachten we 455 opvangplekken gerealiseerd te hebben.

Asielzoekers:

De indicatieve opgave conform de concept Spreidingswet is 187 opvangplekken. Er wordt invulling gegeven aan opvang van asielzoekers op het moment dat hiervoor een wettelijke verplichting is.

Statushouders:

De taakstelling huisvesting statushouders is voor 2023 144. Hiervan zijn er op 1 september 81 gehuisvest. Voor 1 januari 2024 dienen nog 63 statushouders gehuisvest te worden. Deze taakstelling wordt ieder half jaar opnieuw vastgesteld waarbij de verwachting is dat de taakstelling voor de komende jaren stijgt. Dit betekent dat het beslag op de bestaande woningvoorraad verder toeneemt.

AMV/AMA

De opgave is om 25 plaatsen te creëren. De verwachting is dat dit jaar 25 minderjarige statushouders geplaatst kunnen worden. Dit aantal wordt bij realisatie in mindering gebracht op de taakstelling statushouders.

Spreiding binnen de gemeente

De kleinschalige opvanglocaties zijn verspreid over de gemeente. Visueel geeft dit het volgende beeld:

Regionale ontwikkelingen

In de regio Rivierenland zijn overleggroepen gevormd die gezamenlijk onderzoeken wat in de regio en in de provincie mogelijk is voor de opvang van nieuwkomers:

- Provinciale regietafel (PRT)
 - Voorzitter Commissaris van de Koning
 - Iedere subregio 1 afgevaardigde (burgemeester Culemborg)
- Sub-regionale regietafel (gemeenten Rivierenland) (SRRT)
 - Voorzitter burgemeester Culemborg
 - Twee leden / gemeente: Wethouder De Geus en Wethouder Hartman
- Rol PRT en SRRT
 - Gezamenlijke afstemming invulling taakstellingen
 - Inventarisatie mogelijkheden eventuele Crisishulpopvang (CNO)
 - Uniforme raadsinformatienota die gemeenten kunnen aanvullen met lokale informatie
 - Uitwisseling taakstellingen tussen gemeenten

Overige ontwikkelingen

Ter voorbereiding op de beleidsvorming en het vertalen van het plan van aanpak dat in november aan de raad wordt voorgelegd, is er door het beleidsteam een stakeholdersanalyse gemaakt en een ontwerp voor het verzamelen van inbreng op de uitgangspunten. In een bijeenkomst is gestart met het verzamelen van inbreng van vrijwilligers betrokken bij de opvang en ondersteuning. Tevens is een beperkt aantal kwalitatieve interviews met een aantal inwoners en nieuwkomers gehouden. Hierbij is de gemeente gefaciliteerd door Studio Why met de methode van waarderend onderzoeken. Het eindproduct is een beknopt beleidskader met uitvoeringsprogramma dat aan u zal worden voorgelegd.

Ook werken we twee mogelijke pilots uit.

De **eerste pilot** betreft het huisvesten van jongeren en statushouders bij elkaar in een tussenvoorziening waar we huisvestingsoplossingen willen bieden aan statushouders en jongeren, maar ook willen kijken of er interactie plaats kan gaan vinden tussen deze twee doelgroepen waardoor inburgering en integratie kan worden gestimuleerd.

De **tweede pilot** betreft een onderzoek of statushouders nog voordat ze een vergunning tot verblijf ontvangen al kunnen worden opgevangen in een kleinschalige opvang en dus veel eerder in het proces kunnen aanvangen met inburgering. Dit pré-statushouderschap wordt door het COA en het ministerie aangegeven als de doorlopende lijn en landelijk zijn al een aantal pilots gestart.

Deze twee pilots zijn in onderzoek en er heeft nog geen besluitvorming over plaatsgevonden. De pilots gaan pas van start na besluitvorming door ons college.

Suggestie ter afhandeling

Agenderen in een oordeelsvormende vergadering.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Philip Bosman

Servaas Stoop